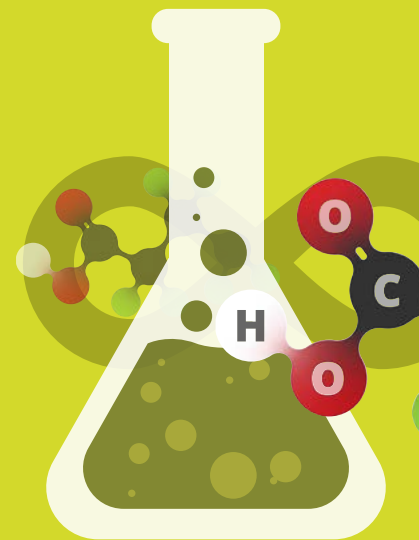

BRIEFING

Chemische reactie: De strijd van het bedrijfsleven tegen de PFAS-beperking van de EU

Januari 2025

Het voorstel van de EU om PFAS – oftewel de ‘eeuwige chemische stoffen’ - te beperken, loopt groot gevaar gekaapt te worden door bedrijfslobbyisten. Industrielobby's uit Europa en de rest van de wereld richten zich op de Europese Commissie om hun PFAS-winsten te beschermen tegen regelgeving, ondanks overweldigend bewijs van de rampzalige gevolgen van deze verontreiniging voor de volksgezondheid en het milieu. Uit de analyse van Corporate Europe Observatory van vrijgegeven documenten blijkt welke tactieken de industrie gebruikt om de politiek te beïnvloeden en de conclusie luidt: het is tijd voor een lobby-firewall om PFAS-besluitvorming te beschermen tegen de bedrijfslobby.

Achtergrond

PFAS (per- en polyfluoralkylstoffen) zijn chemische stoffen die gebruikt worden in onze waterdichte jassen, kookgerei en cosmetica. Ze zitten ook in koelkasten, airconditioning en astma-inhalatoren en in industriële toepassingen. Maar deze door de mens gemaakte chemicaliën zijn zeer sterk en niet of nauwelijks afbreekbaar, wat betekent dat ze enorme gevolgen hebben voor de menselijke gezondheid, de klimaatcrisis en het milieu. PFAS zijn aanwezig in bijna alle [mense-lijke lichamen](#), zelfs in ongeboren baby's, en blootstelling aan PFAS is in [verband gebracht](#) met kanker, leverschade en hormoonverstoring. PFAS hebben ons [voedsel](#) en [drinkwater](#) vervuild, zitten in de [meeste](#) bodems en wateren en in de [lucht](#) die we inademen. In 2023 identificeerde het baanbrekende onderzoek [Forever Pollution Project](#) alleen al in Europa 23.000 met PFAS vervuilde locaties, waarvan 20 productiefaciliteiten en meer dan 2100 locaties die als 'PFAS-hotspots' worden beschouwd.

Het opruimen van PFAS-verontreiniging is onbetaalbaar

Besluitvormers moeten voorkomen dat deze PFAS-verontreiniging zich verder opstapelt, anders zal er de komende dertig jaar [naar schatting](#) nog eens 4,4 miljoen ton PFAS in het milieu terecht komen. Het grensoverschrijdende onderzoek [‘Forever Lobbying Project’](#) heeft nu berekend dat de kosten voor het opruimen van de huidige PFAS-verontreiniging, inclusief nieuwe, opkomende PFAS, in de komende 20 jaar meer dan €2 biljoen kunnen bedragen, met een jaarlijkse rekening van €100 miljard per jaar tot in de eeuwigheid, tenzij er iets wordt gedaan. Alleen al de gezondheidskosten voor de blootstelling aan PFAS in heel Europa worden [geschat](#) op €52-84 miljard per jaar voor mogelijke gevolgen zoals leverschade, verminderde vruchtbaarheid en kanker. Kortom, het is duidelijk dat we de PFAS-kraan moeten dichtdraaien.

De PFAS-lobbystrijd aan het licht gebracht

Op dit moment bestudeert het Europees Agentschap voor chemische stoffen een voorstel om een breed verbod op PFAS in te voeren, met enkele tijdelijke uitzonderingen voor kritische toepassingen van PFAS waarvoor geen geschikte alternatieven bestaan. Uiteindelijk zal het dossier naar de Europese Commissie gaan om een definitief voorstel voor te bereiden dat door de EU-lidstaten moet worden goedgekeurd. Het nieuwe rapport van Corporate Europe Observatory – [‘Chemische reactie: de strijd van het bedrijfsleven tegen de PFAS-beperking van de EU’](#), onthult hoe er op EU-niveau een lobbystrijd wordt voorbereid tegen dit PFAS-voorstel. Onze bevindingen zijn onder andere:

- De oorspronkelijke ambitie van de Commissie om chemische verontreiniging aan te pakken is de laatste tijd naar beneden bijgesteld, nu **de argumenten van de PFAS-industrie op de hoogste niveaus van de Commissie zijn overgenomen.**
- **Bedrijfslobby's hebben zich proactief gericht op de Commissie**, hoewel deze in dit stadium van het goedkeuringsproces voor de PFAS-beperking slechts waarnemer dient te zijn. Ons onderzoek onder 15 directoraten-generaal

van de Europese Commissie heeft aangetoond dat **de uitvoerende macht van de EU** niet alleen heeft nagelaten om **specifieke maatregelen te nemen om zichzelf te beschermen tegen de invloed van PFAS-bedrijven**, maar in sommige gevallen **PFAS-lobbyisten zelfs aanmoedigt en geruuststellende aanwijzingen geeft** over haar toekomstige besluitvorming.

- De **lobbycampagne van het bedrijfsleven leunt zwaar op fabels, door de industrie gefinancierde wetenschap, bangmakerij en een aantal ongefundeerde beweringen**. Verontrustend genoeg nemen veel politici deze argumenten klakkeloos over en bepalen deze nu het politieke debat over PFAS.
- De lobbytactieken van de PFAS-industrie omvatten: **face-to-face lobbyen** bij de Commissie en andere EU-besluitvormers; het mobiliseren van bondgenoten en **het creëren van echokamers** om haar lobbyagenda te versterken; **het inzetten van lobbyadviesbureaus en advocatenkantoren**; het financieren van 'effectbeoordelingen' en andere **studies die gunstig zijn voor de industrie**; en **het propageren van vrijwillige regelingen** als onderdeel van haar verzet tegen strenge regelgeving.
- **De meest productieve PFAS-lobbyist is de grote producent Chemours** (een afsplitsing van DuPont, een bedrijf dat al tientallen jaren geleden op de hoogte was van de gezondheidsschade van PFAS). Geen enkele andere groep houdt zoveel vergaderingen op hoog niveau over dit onderwerp met de Commissie. Het bedrijf heeft zijn aangegeven lobbyuitgaven in het afgelopen jaar meer dan verdubbeld. De bredere chemische lobby, geleid door de brancheverenigingen CEFIC en Plastics Europe, is ook duidelijk zeer actief met betrekking tot het PFAS-voorstel. **Gezamenlijk hebben de grootste producenten van PFAS hun aangegeven lobbyuitgaven in de EU het afgelopen jaar met gemiddeld 34 procent verhoogd.**
- Andere, bijzonder **actieve lobbyisten komen uit de batterij-, medische technologie-, farmaceutische, halfgeleider- en andere productiesectoren.**
- In Duitsland is de PFAS-lobbystrijd zeer fel en **bedrijfslobby's hebben ware bondgenoten gevonden onder nationale en regionale politici**. Het **vage standpunt van de federale regering over de voorgestelde beperking van PFAS is een grote zorg**, vooral in aanloop naar de nationale verkiezingen.
- **De openbare raadpleging van het Europees Agentschap voor chemische stoffen over de beperking van PFAS werd overspoeld door reacties uit het bedrijfsleven**, een strategische tactiek die door de chemische industrie wordt gehanteerd. Sommige PFAS-producenten en andere belanghebbenden uit de industrie zijn er ook in geslaagd te lobbyen bij ambtenaren van het agentschap.

Eisen

De gezondheids- en milieueffecten van PFAS-verontreiniging laten ons zien dat een krachtige PFAS-beperking van cruciaal belang is. Maar we weten dat de chemische industrie er bedreven in is om regelgeving ter beperking van schadelijke chemicaliën succesvol te vertragen en af te zwakken. De parallellen met de tactieken van de tabaksindustrie zijn duidelijk en er zijn extra lobbyregels nodig om het algemeen belang te beschermen tegen giftige lobby's.

Onze eisen zijn onder andere:

- **Er moet onmiddellijk een einde komen aan alle lobbyvergaderingen van de Commissie over de PFAS-beperking, waarbij de industrie om uitzonderingen en afwijkingen vraagt.** De particuliere en commerciële belangen van deze brancheorganisaties rechtvaardigen een dergelijke maatregel om hun invloed/inbreng te beperken. De Commissie moet er ook voor zorgen dat ze niet vooruitloopt op het werk van ECHA en moet zich uitsluitend als waarnemer blijven opstellen.
- De Commissie zou ook **meer werk moeten maken van de vervanging van schadelijke stoffen als PFAS door veiligere alternatieven**. Er bestaat een reëel risico dat het werkelijke potentieel van PFAS-alternatieven niet de erkenning krijgt die ze nodig hebben. De Commissie zou nader onderzoek moeten doen naar **de impact en afhankelijkheid van studies en gegevens die afkomstig zijn van de industrie in de besluitvorming over chemische stoffen**. Ook moet ze nagaan hoe onafhankelijke wetenschappelijke gegevens beter kunnen worden benut bij het reguleren van chemische stoffen.

Corporate Europe Observatory behoort tot de grote groep van maatschappelijke organisaties, academici en getroffen gemeenschappen die pleiten voor een robuuste PFAS-beperking die zoveel mogelijk toepassingen van PFAS voor zowel consumenten als industrie uitfaseert als veilig is en wel zo snel mogelijk. Maar tenzij de Commissie nu krachtig optreedt om dit besluitvormingsproces en andere soortgelijke processen te beschermen, zal dit simpelweg een eeuwigdurende droom blijven en wordt de verontreiniging door PFAS een eeuwigdurende nachtmerrie.

Het volledige rapport is beschikbaar op: <https://corporateeurope.org/en/chemical-reaction>

Het grensoverschrijdende onderzoek 'Forever Lobbying Project' werd gecoördineerd door Le Monde. Er werkten 46 journalisten en 29 mediapartners uit 16 landen en publicatiepartner Arena for Journalism in Europe aan mee, in samenwerking met lobbywaakhond Corporate Europe Observatory. Het onderzoek is gebaseerd op 14.000 niet eerder gepubliceerde documenten over PFAS, waaronder documenten die voortkwamen uit meer dan 180 verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Freedom of information, FOI).

**Corporate
Europe
Observatory**

Corporate Europe Observatory

Rue d'Édimbourg 26

1050 Brussels – Belgium

info@corporateeurope.org

EU lobby transparency register: 5353162366-85